

Ghid de evaluare a producției în limbaj simplu

Co-funded by the
European Union

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

Scopul acestui ghid

Acest ghid ajută echipele de proiect să testeze și să îmbunătățească resursele de învățare, astfel încât acestea să fie:

- clare și ușor de înțeles
- accesibile (inclusiv pentru persoanele cu dizabilități)
- utilizabile (persoanele să poată găsi ceea ce au nevoie și să îndeplinească sarcinile)
- potrivite pentru cursanții adulți (inclusiv pentru persoanele cu niveluri diferite de alfabetizare și medii lingvistice diferite)

Utilizați-l pentru a evalua orice rezultat, cum ar fi unități de învățare, fișe, PDF-uri, pagini web, diapozitive sau foi de lucru.

Pentru cine este destinat

- Responsabilul cu evaluarea: se asigură că toată lumea urmează aceiași pași și confirmă că versiunea finală este gata.
- Proprietarul conținutului: partajează documentul și îl actualizează după primirea feedback-ului.
- Facilitator/persoană care ia notițe: testează documentul cu utilizatorii și notează ce se întâmplă și ce spun oamenii.
- Revizor/analist: acordă note și grupează feedback-ul în probleme principale și priorități.

Dimensiunile evaluării (cum arată „bunul”?)

Evaluează fiecare resursă folosind aceste cinci dimensiuni:

A. Lizibilitate

- font lizibil, spațiere, contrast
- titluri clare
- linkuri semnificative

B. Simplitate (limbaj simplu)

- cuvinte comune, propoziții scurte
- voce activă atunci când este util
- jargonul explicat; acronimele scrise o singură dată

C. Structură

- scop clar la început
- ordine logică, pas cu pas, când este necesar
- titluri și liste utile

D. Prezentare vizuală

- aspect și stiluri consecvente
- elementele vizuale susțin semnificația
- pagini ordonate; tabele simple

E. Potrivit pentru cursanții adulți

- ton respectuos
- exemple relevante
- nevoile de accesibilitate luate în considerare
- efort și lungime realiste

Cum se testează

Când testați un document, este util să obțineți feedback de la diferite persoane. Nu toată lumea citește în același mod, iar diferite grupuri observă probleme diferite.

Trei tipuri utile de feedback

1) Verificare de către experți (cu o grilă de notare)

Rugați o persoană care cunoaște limbajul simplu, accesibilitatea sau proiectarea învățării să revizuiască documentul folosind aceleași criterii de fiecare dată.

Veți obține: scoruri + sugestii clare de modificare.

2) Revizuire de către colegi

Rugați un coleg care nu a redactat documentul să îl revizuiască folosind aceleași criterii.

Veți obține: corecturi de coerență (termeni, structură, ton) + îmbunătățiri practice.

3) Testarea utilizatorilor

Testați cu persoane din publicul țintă (de exemplu, cursanți adulți, formatori, profesioniști). Utilizați un sondaj scurt și, dacă este posibil, o sarcină simplă. Veți obține: dovezi ale ceea ce înțeleg cu adevărat oamenii și ale punctelor în care se blochează.

Comparați ceea ce spun oamenii

După testare, comparați rezultatele între grupuri:

- Care sunt problemele care apar în mod repetat?
- Care sunt problemele care împiedică înțelegerea?
- Ce se poate remedia rapid?

Utilizați mai multe grupuri țintă, dacă este posibil

Dacă puteți, testați cu mai multe grupuri, de exemplu:

- cursanți adulți cu diferite niveluri de încredere în limbă,
- formatori care vor utiliza materialul,
- profesioniști din sector.

Acest lucru ajută documentul să fie util pentru mai multe persoane.

Procesul de testare (pas cu pas)

Pasul 1 — Pregătiți pachetul de testare

Pentru fiecare resursă, pregătiți:

- titlul + versiunea + data
- pentru cine este destinat și la ce servește
- sondajul (link sau document)
- o sarcină scurtă (opțională, dar utilă)

Exemplu de sarcină: „Găsiți regula referitoare la propozițiile lungi. Explicați-o cu propriile cuvinte.”

Pasul 2 — Recrutează participanți

Vizați diversitatea (sector, confort lingvistic, profiluri). Păstrați simplitatea:

- explicați obiectivul: îmbunătățirea clarității și accesibilității
- participarea este voluntară
- colectați numai datele necesare (în conformitate cu GDPR)

Pasul 3 — Efectuați testarea

Alegeți una sau mai multe:

- sondaj (rapid, comparabil)
- grup de discuții (3–8 persoane)
- interviu (feedback aprofundat)
- test de utilizare (observați pe cineva care efectuează o sarcină)

În timpul testării:

- nu „predați” conținutul
- lăsați confuzia să apară (arată ce trebuie remediat)
- notați locul exact: pagină/secțiune/propoziție

Pasul 4 — Analizați rezultatele

Combinați:

- numerele (scoruri, da/nu)
- comentariile (citate, note)

Căutați:

- probleme repetate
- probleme care împiedică înțelegerea

Pasul 5 — Îmbunătățiți și verificați

- revizuiți resursa
- verificați din nou cele cinci dimensiuni
- repetați testul după modificări majore, dacă este posibil (chiar și cu 1-2 persoane)

Set de instrumente

Scala de punctaj (1–5)

1 = neclar / inaccesibil

2 = sunt necesare modificări majore

3 = ok, dar necesită îmbunătățiri

4 = bun

5 = gata de publicare

Model de chestionar scurt

Despre dvs. (opțional)

- Sector: _____
- Nivelul de cunoaștere a limbii: ridicat / mediu / scăzut
- Necesități de accesibilitate de luat în considerare (opțional): _

Evaluați de la 1 la 5

- ușor de citit
- ușor de înțeles
- bine organizat
- structura mă ajută să urmăresc
- potrivită pentru cursanții adulți

Verificări rapide

- mesajul principal înțeles: da / parțial / nu
- sarcină îndeplinită (dacă a fost utilizată): da / parțial / nu

Comentarii

- partea cea mai clară: ____
- partea cea mai confuză: ____
- ce ar trebui schimbat în primul rând: _____

Întrebări pentru grupul de discuții/interviu

- Despre ce este vorba (în propriile cuvinte)?
- Ce nu a fost clar?
- Care cuvinte vi s-au părut prea tehnice?

Verificări minime privind calitatea și accesibilitatea

- termenii cheie explicați la prima utilizare
- fără acronime neexplicate
- paragrafe scurte; liste pentru pași
- titluri clare (nu prea multe niveluri)
- contrast bun; semnificație care nu se bazează doar pe culori
- linkurile sunt descriptive
- imaginile au text alternativ (web) sau legende clare (tipărite), atunci când este necesar
- fișierul este utilizabil (PDF curat, diapozitive lizibile, aspect consistent)
- tonul este respectuos; exemplele sunt relevante

Șablon de raportare

A. Ce a fost testat

Titluri, formate, versiuni/date.

B. Cine a testat

Numărul de persoane + scurt rezumat al profilului (fără detalii sensibile).

C. Cum a fost testat

Sondaj / grup de discuții / interviu / utilizabilitate + context de bază (online/față în față).

D. Concluzii cheie

Top 3 puncte forte + top 5 probleme (cu exemple).

E. Ce s-a schimbat

Listă modificări principale + verificare notă finalizată.

Indicatori de succes

- suficientă diversitate în rândul participanților
- feedback-ul este specific și util (nu doar „bun/rău”)
- modificările fac resursa mai clară și mai ușor de utilizat
- mai puține probleme repetate în timp (control mai bun al calității)
- feedback pozitiv din partea utilizatorilor reali

Lista de verificare finală

- îndeplinește cele cinci dimensiuni de evaluare
- principalele probleme de claritate rezolvate
- verificarea elementelor de bază privind accesibilitatea
- versiune/dată actualizată
- dovezile sunt stocate în siguranță (conform GDPR)
- rezumat scurt gata de partajare

